

Kommenteret høringsnotat

Høring over forslag til lov om ændring af lov om kollektiv forvaltning af ophavsret

Kulturministeriet sendte d. 28. april 2025 udkast til lov om ændring af lov om kollektiv forvaltning af ophavsret i høring. Lovforslaget indebærer, at Kulturministeren bemyndiges til at lade Copydan Verdens TV varetage udbetalingen af tilskuddet til rettighedshaverne efter en fordelingsnøgle, der aftales med de øvrige relevante kollektive forvaltningsorganisationer.

Høringsfristen var den 4. april 2025. Der er indkommet 20 høringssvar.

Kulturministeriet har nedenfor udarbejdet et resume over de modtagne høringssvar. Bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, er ikke medtaget i resumeet. Kulturministeriets kommentarer til bemærkningerne er indsat i slutningen af hvert afsnit.

Der henvises i øvrigt til høringssvarene. Det bemærkes, at der fra visse høringssparter er modtaget forslag til præciseringer og øvrige ændringer, herunder lovtekniske, som ikke er omtalt i dette notat. Forslagene er indarbejdet i det reviderede lovudkast i det omfang, det er fundet relevant.

Nedenfor redegøres der i hovedtræk for bemærkningerne i de indkommende høringssvar samt Kulturministeriets kommentarer dertil. Høringsnotat er inddelt i følgende afsnit:

Indhold

Generelle bemærkninger	2
Specifikke bemærkninger	3
1. Modtagere af tilskuddet	3
2. Nævnskompetence	4
3. Indeksregulering	4
4. Fordelingsnøglen	4
5. Bemyndigelse af Copydan Verdens TV	6
6. Konsekvenser for andre områder	6
7. Tilskudsperiode	7

Generelle bemærkninger

Dansk Kunstnerråd hilser det velkomment, at der er afsat penge til at kompensere kulturlivet for det forventede faldende forbrug, når der pålægges moms på betaling for brug af ophavsretsbeskyttet materiale i bl.a. tv-pakker, og at Copydan Verdens TV står for forvaltningen af midlerne efter nærmere aftale med Koda og Gramex.

Sammenslutningen Af Medier i Lokalsamfundet, SAML, har ingen bemærkninger til, at den foreslåede tilskudsforvaltning delegeres til Copydan Verdens TV for så vidt angår kompensation til kunstnerne, der rammes af loven om moms på kunstneriske rettigheder.

Samrådet for ophavsret støtter at Copydan Verdens TV efter lovforslaget får mulighed for at varetage udbetalingen af tilskuddet, som blev vedtaget politisk i forbindelse med ændring af momsloven ved lov nr. 1695 af 30. december 2024. Samrådet for Ophavsrets medlemsorganisationer føler sig trygge ved udsigten til, at Copydan Verdens TV varetager udbetalingen af tilskuddet til rettighedshaverne. Copydan Verdens TV repræsenterer et stort antal danske og udenlandske rettighedshaver og har mange års erfaring med kollektiv forvaltning af ophavsrettigheder og udbetaling af vederlag til medlemsorganisationerne.

Create Denmark støtter forslaget i lovudkastet om, at Copydan Verdens TV varetager udbetalingsopgaven af midlerne. Copydan Verdens TV repræsenterer et stort antal danske og udenlandske rettighedshaver og har mange års erfaring med kollektiv forvaltning af ophavsrettigheder og udbetaling af vederlag til medlemsorganisationerne. Forankring af opgaven hos Copydan Verdens TV vil derfor være velkendt for rettighedshaverne og kunstnerorganisationerne.

Danske Scenografer vil gerne understrege, at kompensationsordningen værdsættes højt, da ændringer af momspigten på kunstneriske licenser, vil have betydelige økonomiske konsekvenser for kunstnerne, herunder mange af Danske Scenografers medlemmer. Danske Scenografer er positive over for forslaget om at lade en allerede eksisterende kollektiv forvaltningsorganisation, Copydan Verdens TV, få bemyndigelse til at forestå udbetalingen af det fastsatte tilskud med afsæt i en aftalt fordelingsnøgle. Det er vurderingen fra Danske Scenografer, at dette er en praktisk og hensigtsmæssig løsning, da Copydan allerede er en velkendt og veletableret aktør for mange kunstnerorganisationer i forbindelse med kollektiv rettighedsforvaltning.

Dansk Musiker Forbund (DMF) er enig i sigtet med lovændringen om, at opgaven omkring udbetalingen af kompensationen placeres i Copydan Verdens-TV, som i forvejen fordele og udbetaler en lang række vederlagstyper m.v. til kunstnerorganisationerne.

Gramex ser frem til at påtage sig opgaven med at fordele tilskuddet i samarbejde med Copydan Verdens TV og Koda. Afslutningsvis nævnes, at fordelingen af vederlag vil ske skønsmæssigt og på baggrund af den rapporteringsdata, som modtages

fra kunderne, indsigten i markedet og under hensyntagen til de områder, som må antages at blive berørt af momsændringen.

Danske Mediedistributører finder anledning til at beklage den særdeles korte høringsfrist på kun én uge, hvilket besværliggør en grundig behandling af lovforslaget og begrænser muligheden for en bredere inddragelse af relevante interessenter.

Koda, Dansk Komponistforening, Musikforlæggerne, Autor og NCB kan tilslutte sig, at Kulturministeriet ønsker at overlade den praktiske fordeling af beløbet til Copydan Verdens TV.

Dansk Komponistforening, Musikforlæggerne, Autor og NCB støtter op om Kodas høringssvar.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Konkurrencerådet anfører, at udgøre en samlet uafhængig konkurrencemyndighed, hvorfor bemærkningerne udelukkende afgives som dette. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gør opmærksom på, at tilskudsordninger som den foreslåede, herunder den konkrete udformning af fordelingsnøglen til at fordele tilskuddene, potentielt kan medføre en skævvridning af konkurrencen på markedet, hvis tildelingen ikke sker på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet. De administrative konsekvenser består i, at Copydan Verdens TV årligt skal afrapportere til Kulturministeriet om udbetalingen af tilskud, jf. § 35 a, stk. 3. De administrative omkostninger forventes ikke at overstige bagatelgrænsen for forelæggelse for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere. OBR bemærker, at lovforslaget giver hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som indebærer administrative konsekvenser for erhvervslivet, jf. lovforslagets § 35 a, stk. 4. De administrative konsekvenser vil blive vurderet, når bemyndigelsesbestemmelserne udmøntes på bekendtgørelsesniveau.

Specifikke bemærkninger

1. Modtagere af tilskuddet

Create Denmark angiver, at det er deres opfattelse at skadevirkningerne ved momsen på kunstnerlicenser i praksis vil være størst hvor vederlagsrettigheder tidligere har været viderefaktureret momsfrit. På den baggrund foreslår Create Denmark, at det understreges, at tilskuddet primært er rettet mod individuelle rettighedshavere.

Autor, Dansk Komponistforening, Koda, Musikforlæggerne, og NCB finder, at Kulturministeriet med fordel kan overveje at udskifte ”kunstnere og forfattere” i den foreslåede § 35 a, stk. 1, med ”skabende og udøvende kunstnere” for ikke at gentage den forvirrende beskrivelse af personkredsen, som momsloven opererer med.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer sig ønsket om ændre begrebet ”kunstnere og forfattere” til ”skabende og udøvende kunstnere” for at undgå forvirring. Kulturministeriet har valgt at justere i lovforslaget, så ”kunstnere og forfattere” ændres til ”skabende og udøvende kunstnere” for at bruge dem samme beskrivelse af personkredsen som anvendes i ophavsretsloven.

2. Nævnskompetence

Autor, Dansk Komponistforening, Koda, Musikforlæggerne og NCB foreslår, at der i selve lovteksten gives mulighed for, at en tvist om fordelingen kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet. Eftersom fordelingsnøglen bør afspejle de gældende, fortrolige fordelingsnøgler på de berørte områder, bør det understreges, at der ikke vil kunne søges aktindsigt i de sagsoplysninger, herunder i nævnets afgørelse, der vedrører de konkrete nøgler, jf. herved offentlighedslovens § 30, nr. 2, der fra aktindsigt bl.a. undtager oplysninger om forretningsforhold af væsentlig økonomisk betydning for den virksomhed, oplysningerne angår.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer sig ønsket om, at der gives adgang til Ophavsretslicensnævnet, såfremt der opstår tvister om fordelingen af tilskuddet. Kulturministeriet finder ikke anledning til at tilføje denne adgang, da det ikke er et område, der er omfattet af Ophavsretslicensnævnets kompetence.

3. Indeksregulering

Copydan Verdens TV, Create Denmark, Dansk Kunstnerråd, Danske Scenografer, Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund og Samrådet for Ophavsret finder at tilskuddet på 45 mio. kr. årligt bør indekseres, da kompensationen ellers vil blive udhulet med tiden på grund af inflation.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer den brede enighed om, at tilskuddet årligt bør indekseres. Kulturministeriet bemærker hertil, at finanslovens bevillinger efter fast praksis reguleres én gang årligt i forhold til det forventede pris- og lønniveau ifm. udarbejdelsen af forslaget til finanslov, der skal fremsættes inden 1. september. Kulturministeriet finder derfor ikke anledning til at præcisere dette i lovteksten.

4. Fordelingsnøglen

Copydan Verdens TV og Danske Scenografer, angiver, at der bør sker en teknisk præcisering i lovforslaget, så det tydeliggøres, at indgåelse af aftale om fordelingsnøglen ikke er et anliggende for Copydan Verdens TV, Koda og Gramex, men retteligt for de kunstnerorganisationer, der indgår i Copydan Verdens TV, Koda og Gramex.

Create Denmark bemærker, at det vil gå bedst i tråd med sædvanlig fordelingspraksis, at fordelingsnøglen for midlerne aftales mellem kunstnerorganisationerne, hvor rettighedshaverne er medlemmer. På den måde bliver det samtidigt mere

sandsynligt, at fordelingsnøglerne afspejler de egentlige økonomiske skadevirkninger hos rettighedshaverne.

Autor, Dansk Komponistforening, Koda, Musikforlæggerne og NCB finder, at det vil være hjælpsomt at indføje nogle mere uddybende formuleringer om kriterierne for fordelingen, der skal indgå i de kommende forhandlinger om fordelingsnøglen mellem Copydan Verdens TV, Koda og Gramex, jf. lovudkastets § 35 a, stk. 2.

Danske Mediedistributører bemærker, at mht. fordeling af støttemidlerne fremgår det hverken af lovforslaget eller den offentliggjorte aftaletekst (Kulturministeriets pressemeddelelse af 19/12-2024) hvilke rettighedshavere, der konkret er tiltænkt som modtagere. Fordelingen af midlerne overlades ifølge forslaget til Copydan Verdens TV i samarbejde med hhv. Koda og Gramex

Generelt må det antages, at de negative konsekvenser af ændringerne af momsloven i form af færre tv-kunder, vil ramme hele tv-markedets økosystem. Danske Mediedistributører noterer os, at man politisk alene har besluttet at kompensere rettighedshaverne, men vi konstaterer samtidig, at der politisk ikke er taget stilling til, hvilke rettighedshavere, der i givet fald skal kompenseres, men blot at fordelingen skal afspejle '... den negative økonomiske påvirkning af de skabende og udøvende kunstnere...'. Erfaringsmæssigt ved Danske Mediedistributører, at tv-distributørernes rettighedsbetaling til Copydan Verdens TV fordeles på mellem 20 og 30 forskellige rettighedsgrupper. Tre grupper, komponister (Koda), broadcastere og producenter, skiller sig markant ud og modtager op mod 80 pct. af den samlede rettighedsbetaling gennem Copydan Verdens TV. Det er uklart, om det med lovforslaget er lagt op til, at nøglen skal afspejle den hidtidige fordeling, eller om der er grupper, der skal tilgodeses i særlig grad. Lovforslaget, og/eller ministeriet, kan med fordel sætte nærmere rammer for denne fordeling.

Dertil må Danske Mediedistributører bemærke, at Copydan Verdens TV ifølge seneste regnskab har en henstående formue på 479 mio. kr. i form af rettighedsbetaling fra tvmarkedet, som ikke er blevet fordelt til de retmæssige modtagere. Der er tale om midler, der for en dels vedkommende er indbetalt for over fem år siden, men som organisationerne bag Copydan Verdens TV ikke kan blive enige om, hvordan skal fordeles. Dette på trods af, at fordelingen af rettighedsmidlerne jf. § 15, stk. 2 i lov om kollektiv forvaltning af ophavsret, skal ske senest ni måneder efter beløbet er opkrævet. På denne baggrund mener Danske Mediedistributører at det forekommer tvivlsomt, hvorvidt de tre navngivne organisationer vil kunne opnå enighed om en retmæssig fordelingsnøgle inden for en realistisk tidsramme. Hertil kommer en risiko for, at en eventuel ekstraordinær udbetaling af henstående midler på baggrund af det seneste regnskab – men forud for nærværende lovs ikrafttræden – kan føre til en skævvridning af fordelingsnøglen.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer sig ønsket om præcisering af, at indgåelse af aftalen om fordelingsnøglen er et anliggende for de kunstnerorganisationer, der indgår i Copydan Verdens TV, Koda og Gramex.

Kulturministeriet har på den baggrund valgt at justere den foreslåede stk. 2, så det fremgår, at ”*Tilskud efter stk. 1 skal udbetales efter en fordelingsnøgle, som aftales mellem Koda, Gramex og de kunstnerorganisationer, der indgår i Copydan Verdens TV*”.

5. Bemyndigelse af Copydan Verdens TV

Danske Mediedistributører bemærker, at der i lovudkastet udpeges tre specifikke rettighedsorganisationer, jf. forslaget til en ny § 35 a, til at varetage fordelingen af støttemidlerne. Danske Mediedistributører finder det i den anledning nødvendigt at påpege, at de pågældende organisationer opererer på baggrund af en tidsbe-grænset godkendelse af Kulturministeriet. Det forekommer derfor usædvanligt, at man vælger at skrive dem ind i loven. Danske Mediedistributører mener ikke at det kan udelukkes, at en eller flere af de nævnte organisationer på et tidspunkt undergår ændringer i rolle og organisation, ligesom det ikke kan afvises, at de på et fremtidigt tidspunkt måske ikke vil kunne godkendes, hvilket i så fald vil nødven-diggøre en lovændring.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer sig kommentaren om, at det ikke er hensigtsmæssigt at udpege tre specifikke rettighedsorganisationer. Kulturministeriet bemærker, at Copydan Verdens TV er en kollektiv forvaltningsorganisation, der repræsenterer et stort antal danske og udenlandske rettighedshavere og har mange års erfaring med kollektiv forvaltning af rettigheder og udbetaling af vederlag til medlemsorga-nisationerne.

Kulturministeriet finder derfor ikke anledning til at foretage en ændring af lovud-kastet, men vil følge forvaltningsorganisationernes udvikling.

6. Konsekvenser for andre områder

SAML fremhæver, at de ikke-kommercielle radio- og TV-stationer rammes hårdt af moms på kunstneriske rettigheder, da disse medier ikke kan afløfte momsen.

Autor, Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund, Dansk Komponistforening, Koda, Musikforlæggerne og NCB opfordrer til, at det i lovbemærkningerne også italesættes, at indførelse af moms kan få konsekvenser for andre områder end tv-pakker. Særligt vil indførelsen af moms på Koda-betalingen medføre et tab for mu-sikaktører inden for koncertområdet (fx spillesteder, festivaler mv.).

Autor, Dansk Artist Forbund, Dansk Musiker Forbund, Dansk Komponistforening, Gramex, Koda, Musikforlæggerne og NCB vil gerne opfordre til, at det i bemær-ningerne også italesættes, at indførelse af moms kan få konsekvenser for andre områder end tv-pakker. F.eks. vil det ikke-kommercielle radio- og tv-marked og Gramex' og Kodas kunder inden for bl.a. undervisnings- og behandlingsområdet mv. opleve en væsentlig omkostningsstigning, da de ikke nødvendigvis kan afløfte momsen, hvilket betyder, at Gramex' og Kodas tariffer vil blive 25 % højere for disse kunder.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer sig, at der bred opbakning til at specificere, at momsændringen også kan få konsekvenser for de skabende og udøvende kunstnere via andre områder end salget af tv-pakker. Kulturministeriet har på den baggrund tilføjet til lovbemærkningerne, at der i fordelingsnøglen også bør tages hensyn til hvordan kunstnerne påvirkes via andre områder end via salg af tv-pakker, herunder via undervisningsområdet, behandlerområdet, visse aktører inden for koncertområdet samt ikke-kommercielle lokalradioer og tv-stationer.

7. Tilskudsperiode

Samrådet for Ophavsret og Create Denmark angiver, at momsprovenuet er permanent, hvorfor bør det præciseres, at de årlige tilskud udbetales så længe der er moms på kunstneriske licenser.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet noterer sig ønsket om, at angive at momsprovenuet er permanent. Kulturministeriet bemærker, at det er forventningen, at momsforpligtelsen er varig, men det er uklart, hvor længe momsforpligtelsen vil påvirke markedet. Kulturministeriet finder ikke anledning til foretage den ønsket ændring, men vil følge udviklingen på markedet.